Ovális tál - a francia forradalom eszményeit gyúnyoló ábrázolással

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	84.215.1
Gyár / műhely:	tatai fajanszmanufaktúra
Készítés ideje:	1797
Készítés helye:	Tata
Jelzés:	alkán barna színnel: T
Anyag:	fajansz
Technika:	fehér ónmázzal fedett; levonóképes díszítéssel
Méretek:	átmérő: 27 x 22 cm magasság: 2,5 cm

Ovális alak, hullámos szegélyű peremét körbefutó szalag, leveles inda és barna csík díszíti. Öblében, tég-lalap alakú mezőben levonóképes ábrázolás: temető, nyitott sírokkal, csontházzal, középpontjában a halált megszemélyesítő allegorikus figurával (sírkőre támaszkodó csontváz, kaszával és homokórával). Kurzívbetűs feliratok középen, lent, továbbá a nyitott sírbolton, s a csontház homlokzatán: *Der ewige Friede*, *Freiheit*, *Gleicheit*.

Az ábrázolás – mely morbid, "fekete humorral" gúnyolja ki a francia forradalom eszményeit – jelentése a következőképp summázható: hangzatos jelszavai ellenére a forradalom csupán szenvedést, s egyetemes pustulást hoz, s a polgárok között csupán a halálban teremt egyenlőséget.

Maros Donka megállapítása szerint a levonóképes ábrázolás a frankfurti *Politische Gespräche der Todten* című folyóirat 1797 januári számának royalista szemléletű, *Der ewige Friede* című, Friedrich Ludwig Neubauer (1767-1828) által metszett illusztrációja nyomán készült. A metszet egy-egy példányát közli: *Freiheit, Gleichheit, Brüderlichkeit - auch in Österreich? Auswirkungen der Französischen Revolution auf Wien und Tirol.* Museen der Stadt Wien, 1989, Nr. 1.52. Wolfgang Hans Stein: *Die Zeitung als neues bildpublizistisches Medium: die Revolutionskarikaturen der Neuwieder 'Politischen Gespräche der Todten' 1789-1804*. In: Francia: Forschungen zur westeuropäischen Geschichte. Bd. 19/2. (1992), 95-158., Abb. 22. (ld. itt).

Irodalom

- Szerk.: Fülöp Éva Mária: *A magyar kerámiaművesség ezer éve*. Kuny Domonkos Múzeum, Tata, 1996. - Nr. 270.
- Szerk.: Péter Márta: *A klasszicizmustól a biedermeierig. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 2.116. (Weiner Piroska, Katona Imre)
- *Kultúra és társadalom Magyarországon a felvilágosodás korában, 1730-1830*. Néprajzi Múzeum, Budapest, 1987. - Nr. 3.4.20.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum